

Sribouna

REDACTIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
SIBIU
Str. PINTENULUI
Nr. 23.

DIRECTOR:
Nicolae C. Droc

ANUNȚURI
250 lei un rând m/m

Ziar Național independent

Cartelul cu Sașii.

Listele candidaților tuturor partidelor s'audepus la Tribunal. Pe lângă lista liberală și averescană, cari au fost depuse înca de săptămâna trecută, s'a mai depus o noua listă a partidului maghiar în frunte cu dl. Dr. Fr. Verzár adv. Stefan Takáts, director de bancă din Oena Sibiului, Bartha Béla, crăitor, Tubak Antal și Butyka Juliú ambii, funcționari. S'a complectat lista guvernamentală în felul urmator. Dl. Gl. Boeriu, dl. Nicolae Bratu, Rud. Brandsch (sas) Dr. Simonetti și Dr. Stochiția la Camera, iar la Senat a rămas neschimbată.

Așadar totul ce am prevăzut în numărul trecut al ziarului nostru s'ași întâmplat dl. N. Bratu și-a **lucrat** la centru tovarășii, iar centru la impus, fără voia organizației locale, iar vecinicul deputat al sașilor dl. Rud. Brandsch în baza cartelului încheiat de dl. Maniu cu sașii a fost impus al treilea pe listă.

Deși guvernul n'avea nevoe de acest cartel căci voturile îi erau asigurate, totuși la făcut, iar acest cartel nu poate fi fi decât păgubitor intereselor românești!

Dovada ne-o furnizează marea adunare din Sibiu a tuturor sașilor din Ardeal, ținută în 23 Sept. a. e. când deputatul Rud. Brandsch a susținut sus și tare respectarea punctelor dela Alba Julia și revizuirea legii agrare, ca pământurile expropriate dela comunele, săsești să le fie date înapoi! Moțiunea votată și publicată în „Tageblatt-ul“ din 25 Sept. e edificatoare.

Iată câteva puncte principale, extrase din moțiune.

1. Introducerea limbii noastre materne (nemțești) în administrație și înaintea Justiției în scris și verbal).

2. Repararea nedreptăților și ilegalităților comise cu executarea reformei agrare și cu stabilirea prețului de expropriere.

Această moțiune a fost motivată de raportorul ei, dl.

Hermann Plattner, directorul Ziarului „Tageblatt“, care între altele a spus: „În nenumărate rânduri am cerut reparația ilegalităților, cari ni s'au făcut cu aplicarea legii agrare, dar în zadar! Am ajuns acum la sfârșitul răbdărilor noastre și din mijlocul poporului nostru răsună cererea pentru o soluționare clară. **Intrucât n'o găsim la cărmuitorii statului, trebuie să ne îndreptăm către Liga Națiunilor, deoarece dreptul nostru e clar ca lumina zilei și nu ni-se poate răpi!**

Fostul deputat Brandsch, care azi e candidat pe lista guvernului, a cerut ca această moțiune să se înainteze guvernului liberal de atunci, *ca ultimatum cu termen fix!* **Intru cât nu s'ar îndeplini, ei rup toate legăturile cu conducătorii statului și se adresează Ligii Națiunilor!**

De atunci și până acum n'au trecut decât abia două luni și nu s'a întâmplat nici o schimbare în cece privește plângerile sașilor.

Cu atât mai mare ne este mirarea când vedem pe lista guvernamentală la locul 3 pe R. Brandsch, tocmai acela care reprezintă punctul cel mai extrem al politicii săsești!

Trebuie să bănuim că făcând listă comună cu guvernul, sașii au ajuns la o înțelegere asupra punctelor principale din moțiunea de mai sus, deoarece acum nu mai vorbesc de Liga Națiunilor și ce e mai mult, deputatul R. Brandsch în propaganda sa electorală a expus poporului săsesc motivele pentru care a făcut cartel cu guvernul și a menționat cu glas tare redobândirea pământurilor expropriate dela ei.

În pătura țărănească atât compunerea listei guvernamentale cât și cartelul încheiat cu sașii a produs mne nemulțumire și anume:

Naționaliștii ortodoxi sunt nemulțumiți că pe lista depusă la Camera sunt trei catolici, dl. gen. Boeriu și dnii Simonetti și Stochiția, iar ortodox e numai dl. N. Bratu. Țăranii și intelectualii se plâng că în Sibiu, care e centru Mitropoliei ortodoxe a Ardealului, au fost candidați 3 catolici și un singur ortodox. Ei privesc

această compunere ca o batjocură a ortodoxismului!

Asemenea telegrama dlui Dr. Aurel Dobrescu, pe care am reprodus-o în numărul trecut al ziarului nostru, telegramă prin care s'a oprit pronunțarea hotărârii în chestiunea pădurii »Tufari«, pădure pe care Mitropolia ortodoxă din Sibiu a obținut-o pe cale ilegală, dela răposatul Alex. Constantinescu—Porcu și în chestiunea careia comunele Veștem, Mohu și Sadu au făcut apel, cerând să fie atribuită lor. În ziua de 23 Nov. a. c. trebuia să se dea

sentința prin care comunele sus numite urmau să fie improprietărite cu această pădure, care reprezintă o valoare de 80 milioane, dar în urma unui ordin telegrafic al dlui Dr. Aurel Dobrescu, secretar de stat la Ministerul de Domenii s'a amânat pronunțarea sentinței, astfel că numitele comune au rămas neimproprietărite. Pentru că unii național-țărăniști au spus că nu este adevărat că acea telegramă a fost trimisă ne vedem forțați a dovedi și a o reproduce în copie certificată.

Iată-o:

4284 TELEGRAMA

Președinte Comisiuni Judetene de expropriere

SIBIU

de - București - 2021 stat. 31-17/11/10

Amanati pana la noi dispozitiuni pronuntarea Hotararii

cu privire la atribuirea padurei tufari din hotarul Comunei Cienadie.

secretar de stat. - Aurel Dobrescu Nr. 6890-17 Noembrie 1928 * 3890.

Pentru copie se cere cu originalul

secretar.

Vass E. Buc. No. 17

Așadar am prezentat și această dovadă oficială, pe care nimeni n'o mai poate contesta!

E de mirat cum se amestecă dl. Dr. Aurel Dobrescu în Justiție, când Justiția trebuie să rămână neinfluențată! Acest fapt ne întărește bănuiala că e ceva lucru necurat la mijloc!

Dacă guvernul înțelege să satisfacă doleanțele sașilor, va fi vai de comunele cari au primit terenuri și păduri dela comunele săsești, căci va trebui să le retrocedeze! În această categorie intră Rășinariii cu Șanta și Catrina, Poplaca cu pădurea de brad din jurul Păltinișului și Cotoarești precum și terenul Peștera, Măgura și sub Tăiș. Gurarâului cu Dosul Râului. Poiana cu pădurea de stejari de 1200 jug. obținută dela, Gârbova. Rod și Aciliu cu pășunatul obținut dela Apoldul de sus. Apoldul de jos cu terenul primit dela Amnaș. Comunele: Bungard, Mohu, Vestem cu terenul de cultură și pădurea primită dela Șelimbăr și Cașolt. Comunele: Cornățel, Nucet și Țichindeal cu pădurile și pășunatul primit dela Roșia săsească, iar Nocrich și Ilimbav cu pădurea primită dela Vurpăr, iar Fofeldea, Glimboaca, Săcădate și Nucet cu pădurea primită dela Hozman, iar Săcădate și Cornățel pentru pădurea și terenul cultivabil obținut dela Daia. Comunele: Racovița, Sebeșul de jos și sus, Porcești, Boița,

Tălmăcelul și Veștemul cu pădurile, pășunatele și terenurile cultivabile primite cu ocazia improprietării din proprietatea comunei Tălmăciu, menționând în deosebi pământul cultivabil din Arghișel, dat locuitorilor din Porcești precum și muntele Pologașul dat comunei Tălmăcel. Tot din aceasta proprietate au fost împărțite și bisericile din Racovița Sebeșele și Porcești.

Sașii cred că aplicarea legii reformei agrare a fost o ilegalitate, iar noi românii credem că ni s'a făcut dreptate și ni s'a restituit pământurile luate cu forța și pe căi piezișe de foștii stăpânitori unguri și date ca privilegii sașilor.

Deocamdată, începutul rău se vede prin cărdășia guvernului cu Sașii, iar telegrama de mai sus este o dovadă indiscutibilă.

Comunele de mai sus au datoria săși apere drepturile câștigate cu atâta trudă din ghiarele acelor cari de dragul unor voturi au găsit de cuviință să facă cărdășie al cărei preț ar fi retrocedarea terenurilor obținute prin reforma agrară.

Noi ne-am făcut datoria să dăm alarma, iar cetățenii sunt datori săși apere drepturile.

N. C. Droc.

Zece ani dela unirea Ardealului cu România.

Sub steagul nostru treicolor jurăm unirea tuturor.

Alex. Munteanu

Diplomația europeană în decursul războiului mondial nu sa văzut aplicată a face oarecari concesiuni în legătură cu lărgirea hotarelor României, cu toate că politica externă statului dunărean asigurase o dezvoltare pacinică a federației balcanice statelor răsăritului. La fel, conducătorii partidului național român din Ardeal un au putut obține o garanție satisfăcătoare în vederea unei autonomii a românilor ardeleni, îndreptățită prin strălucitele succese, pe cari le-au dobândit regimentele românești ardeleni apărând glia lor strămoșească față de elemente eterogene.

Deci, doi ani după războiului a încins strâns de tot hotarele noastre și a sdruncinat adânc vechiul așezământ al Europei, România, în apărare proprie, cu data de 27 August 1916 rupe toate legăturile sufletești și reale, cu cari a fost unită cu puterile centrale.

„Războiul Europei a învederat”, zice manifestul regal din 27 August 1916 „că în viitor exclusiv pe temeiul național să poate asigura viața pașnică culturală a popoarelor. Ne a fost dat să întregim opera înaintașilor noștri, îndegând unirea românilor pe cele două părți ale Carpaților. Vom scăpa de sub stăpânirea străină pe frații ardeleni și din plaiurile Bucovinei, dela Tisa până la Mare”.

În toamna anului 1916 armata română sparge granița spre sud-estul Carpaților la punctele Petroșeni, Sibiu și Brașov, arătând înaintea lumii întregi, că dreptul de a pretinde o întregire politică între Ardeal și vechiul regat nu este un vis, ci adevăr și realitate.

Politica falsă și intrigantă a puterilor centrale se prăbuși în temelii ei utopice simțitor zguduite, târând după ea și îngropând pentru totdeauna elementele dușmane cauzei române, corupția șubredă a puterilor centrale, cămătăria și îmbogățirea de război. O astfel de pieire de puteri slăbite am văzut în istoria mondială deabia la respingerea Turcilor din Europa în evul mediu.

Puterile centrale învinse cer armistițiu și fac propuneri de pace.

Atunci dl. deputat dr. Alexandru Vaida-Voevod în ziua istorică de 18 Octomvrie 1918 declară în dieta din Budapesta în numele organizației politice naționale române, că rezultatele războiului mondial verifică dezideratele seculare ale națiunii române relativ la deplina sa libertate națională. În baza aceluși drept firesc, că fiecare națiune are să hotărească singură asupra soartei sale, națiunea română din Ungaria și Transilvania dorește să facă uz de acest drept și reclamă pentru sine dreptul, ca pe deplin liberă singură să hotărească

asupra raportului său de coordonație între națiunile libere.

Nu peste mult, la 1 Decemvrie 1918, întrunește Marea Adunare Națională la Alba-Iulia și decretează alipirea la România a Ardealului, Banatului și teritoriului românesc din țara Ungurească.

Marea Adunare Națională dela Alba-Iulia a ales Marele Sfat Național compus din 130 membri din cele 26 județe încorporate României, din 20 reprezentanți ai socialiștilor români, din arhieriei prepoziții, capitularii, vicarii, arhimandriții și protosincelii noștri.

Marele Sfat Național și a ales de prezident de dl. Gheorghe Pop de Băsești, care a prezidat Marea Adunare dela Alba-Iulia, președinți-locuitori pe P. S. L. episcopii dr. Miron Cristea și dr. Iuliu Hossu, pe domnii Andrei Bărseanu, dr. Teodor Mihali, de notari, pe domnii dr. Silviu Dragomir, dr. Caius Bredicianu, dr. Mihaiu Popoviciu, dr. Gheorghe Crișan, Ghiță Pop și Traian Novac.

Punctele principale ale hotărârii dela Alba-Iulia sunt următoarele:

Adunarea națională rezervă teritoriilor Ardealului, Banatului și teritoriul românesc din țara Ungurească autonomie provizorie până la întrunirea Constituantei aleasă pe baza votului universal.

În legătură cu aceste principii fundamentale la alcătuirea noului stat român, adunarea națională proclamă următoarele:

Egală îndreptățire și deplină libertate autonomă confesională pentru toate confesiunile.

Înfăptuirea votului obștesc, direct, egal și secret.

Desăvârșită libertate de preșă, asociere și întrunire, liberă propagandă a tuturor gândirilor omenești.

Reformă agrară radicală.

Muncitorimea industrială va avea drepturile cari sunt legiferate în cele mai avansate state industriale din apus.

Românii ardeleni salută frații din Bucovina.

Adunarea Națională salută liberarea națiunilor subjugate până aci în monarchia Austro-Ungară, anume națiunile: Ceho-slovacă, austro-germană, jugoslavă, polonă, rutenă.

Adunarea Națională cu smerenie se îndină înaintea memoriei celor bravi Români, cari în acest războiu și-au vărsat sângele pentru înfăptuirea idealului nostru, murind pentru libertatea și unitatea Națiunii Române.

Adunarea națională dă expresiune mulțumitei și admirațiunii sale tuturor Puterilor aliate, cari prin strălucitele lupte purtate cu cerbie împotriva unui dușman pregătit de multe decenii pentru război, au scăpat civilizațiunea din ghiarele barbariei.

Marele Sfat Național a ales din sânul său Consiliul Dirigent Român, constător din 15 membri, cari sau constituit după cum urmează:

Dr. Iuliu Maniu, președinte și Interne.

Dr. Alexandru Vaida, externe și presă.

Vasile Goldiș, instrucție și naționalități.

Dr. Victor Bontescu, agricultură și comerț.

Dr. Romul Boilă, comunicație.

Dr. Aurel Vlad, finanțe.

Dr. Ștefan Ciceo-Pop, război,

Dr. Aurel Lazăr, justiție.

Dr. Emil Hațiegan, codificator în secție justițiară.

Dr. Ion Suci, codificatorul dreptului public și organizatorul constituantei.

Ioan Flueraș, sociale.

Vasile Jumanca, industrie.

Dr. Vasile Lucaciu, Dr. Valer Braniște și Octavian Goga fără resort.

Consiliul Dirigent aluat asupra și sarcina refacerii Ardealului cultural-economic, care care prin durata lungă a războiului suferise simțitor îi vădit.

Inaugurarea Universității în Cluj, reînființarea episcopiei ortodoxe Clujului și Feleacului, organizarea învățământului primar și secundar, introducerea administrației românești de justiție, înființarea conservatorului de muzică și a școlii de pictură în Cluj reforma agrară. Acestea sunt primele acte cultural-sociale al Consiliului Dirigent.

Astăzi, zece ani după unirea Ardealului cu vechiul regat, reprivind refacerea și reorganizația cultural-socială al Ardealului putem susține, că nu există Ardelean, care să nu fi contribuit din răsunători la marea operă a reclădirei Ardealului Românesc.

Dreptate Voluntarilor!

În vremuri grele se cunosc oamenii mari.

Neamul românesc a trecut prin momente foarte grele în timpul războiului european, o parte dincolo de Carpați, cari formau România liberă, alta dincoace de Carpați sub dominația maghiară, Ardeleni și Bănățeni, alți români sub dominația austriacă în Bucovina și ceilalți fraji sub regimul absolutist al Țarului.

Războiul deslănțuindu-se, privirile tuturor românilor erau îndreptate spre București. Un semn și era destul ca sutele de mii de români complect echipați să provoace revoluția în Imperiul Habsburgic; ear oamenii guvernului român de atunci le-a spus să stea pe loc și să-și facă datoria.

Probabil așa dicta situația politică. Când soldații români ai fostei Monarhii s'au convins că România va declara război Austro-Ungariei, au trecut cu toții la inamic, dar în realitate viitorul aliat. Sute de mii de Români au trecut în Susia, România, Italia, ba chiar în Franța. Numai ei și Dumnezeu știe câtă suferință și umilință au trebuit să îndure acești nenorociți soldați. Când România a declarat războiul, Ardelenii și Bucovinenii dezertori și refugiați au fost aproape toți voluntari în primele rânduri și au murit cu drag pentru România Mare ce trebuia să fie!

Un singur exemplu: În Regimentul 80 Inf. București de sub comanda d-lui Col. Vlădescu, om sever, dar drept adevărat tată al Ardelenilor, din vre-o 19 voluntari cât erau toți au murit moarte de eroi la Turtucaia afară de unii singur, fost sergent iar azi Locot. în rezervă Sâmboteanu, pui de Moș de la Abrud.

Cei din Rusia împrăștiati în toate părțile până și prin Siberia blestemată, unde iarna îți îngheață răsufelarea, unde Rușii înveliți în piei și blănuri abia rezistă frigului, iar bieții români, goi și rupți ca vai de capul lor au trebuit să îndure grozăviile iernii, în temperaturile naturii și cu ochii plini de lacrimi să se gândească la casa și copilașii lor. Zeci de mii dintre ei au murit de frig și mulți din cel cari au scăpat sunt nenorociți pe toate viața.

Odată cu declarația de război a României au cerut și el dela guvernul pravoslavnicului Țar permisiunea de a se organiza și lupta contra dusmanului comun. Li s'a admis și au început să se concentreze în vestita tabără dela Darnița din apropierea Kievului. S'an organizat și trenuri întregi de câte un batalion soseau în Iași cu dorința să învingă sau să moară pentru libertatea tuturor Românilor și înfăptuirea Mării României.

Numai voluntarii din primul transport ce a sosit la 8 Iunie 1917 în Iași și publicul ce-a fost acolo își aduce aminte de clipele de reînaltare sufletească, atunci când voluntarii împrejurul statuii lui Cuza Vodă au jucat Hora Unirii împreună cu toți Români. Acesta a fost primul moment în timpul marelui război, când a fost simbolizată Unirea tuturor Românilor. După 316 ani dela Unirea înfăptuită de Mihai Viteazul, acesta a fost primul simbol al Unirii tuturor românilor, care va trebui să rămână pe vecii vecilor.

Jurământul voluntarilor depus în fața întregii Familii Regale pe plaiul dela Copou din Iași când M. S. Regele a dat mâna cu aproape fiecare în parte și când s'a luat masa comună cu Familia Regală, nu poate fi uitat de nici unul ce a fost de față.

Când au depus jurământul acești voinici înalți ca brazii și puternici ca leit și când au strigat un «Ura» din adâncul inimilor, credeați că te străbate un curent electric prin tot corpul.

Lacrimi de bucurie se vedeau în ochii tuturor. Dar protestul voluntarilor trimis din Iași în numele Ardealului, Banatului și Bucovinei, către toată lumea civilizată, prin care se contesta dreptul de stăpânire al vulturului cu două capete asupra mili-oanelor de Români cari pretindeau alipirea la Patria Muma?! Acest protest a fost o lovitură mortală dată tânărului împărat Carol al IV-lea, care și vedea pe foștii săi ostași ridicați cu arma în mână contra stăpânirii sale.

Cred că bătrânul Iași n'a avut între zidurile sale un cor mai bun și mare, de aproape 200 persoane, ca acela al voluntarilor condus de maestrul dar nefericitul Medrea, fost teolog al Seminarului «Andreian», care în marea sa bucurie că se află pe pământul Țării și că M. S. Regele i-a întins mâna și s'a întreținut cu el și a pierdut mințile și după câteva săptămâni și a jertfit sufletul său mare pe altarul Patriei; în «Ospiciul de alienați Socola» din Iași.

Când am auzit pentru prima dată corul voluntarilor cântând: «Dulce soare al Țării mele» am crezut că sunt transportat în al nouălea cer și aud un cor îngeresc. Chiar Maiestatea Sa Regele a eșit în balconul fostei reședințe a lui Cuza-Voda și i-a admirat mulțumind voluntarilor.

Voluntarii nu si-au preocupat viața, ei n'au cerut nici un favor sau beneficiu pentru ca să lupte alături de Armata Română. Nici cei din Italia, cari s'au organizat și ei și au luptat pe frontul dela Isonzo și Piave contra fostei Monarhii, n'au cerut, dar guvernul liberal de atunci, care era la putere le-a promis că vor fi împroprietăriți! Această promisiune s'a transformat în lege și e înscrisă la art. 92 din Legea Reformei Agrare din Transilvania.

Cei 37.000 foști voluntari din Ardeal, Banat și Bucovina nu și pretind decât dreptul lor și respectarea ad literam a legii.

Cei mai mulți din toate părțile au primit, numai cei din jud. Sibiu încă nu!

Știri.

— Heinrich Georg trăia și avea legături intime cu fida lui vitregă Iona Kutscher în vârstă de 15 ani — încă din luna Iunie. Nu s'ar fi știut nimic și toate ar fi fost bine dacă mama întoarsă într-o zi acasă și găsind ușa încuiată n'ar fi căpătat bănueli. Luată de scurt și bătută de mâsa a mărturisit că din Iunie trăește cu tatăsu... și căi place. Tatăl netrebnic a fost arestat și va fi înaintat parchetului.

— Luni 3 Decembrie a. c. se se va judeca de Tribunalul Sibiu procesul de înșelăciune al faimosului Heinrich Schoppelt, fost medic veterinar de fristă memorie al județului Sibiu.

Sunt citați zeci de martori ai acuzării și opinia publică, în special măcelarii județului Sibiu, așteaptă cu nerăbdare condamnarea acestui satrap, care a batjocorit neamul românesc, botezând în timpul războiului taurii comunelor cu numele bărbaților de stat ai României. Lipsit de demnitate omenească și-a batjocorit diar și familia, aducând la sapă de lemn pe D-na Hager fosta lui soție, care l-a ridicat din neagramizerie, l-a făcut om cu stare; iar azi a părăsit-o și celor două fete ale sale din averea primită ca zestre acest individ nu le-a dat nimic. Singurul băiat pe care la avut și care și-a pus singur capăt zilelor din cauza persecuțiilor suferite din parte acestui detractat.

Bejiv notoriu, a tras cu revolverul în plină cafenea asupra chelnărului August Wolba dela „Impăratul Romanilor“, pe simplu motiv că nu i s'a servit beutură după ora de, închidere iar cu altă ocaziunea bătut pe copilul d-lui Dr. I. Mateiu, fost deputat, pentru care a și fost pedepsit de Justiție. Sperăm că justiția își va face pe deplin datoria.

In noaptea dela 14 spre 15 Noembrie: sau furat locuitorului Bucur Bungărzeanu din Rășinari 35 de oi pe teritoriul comunei Slămnic. Cazul e cercetat de comandamentul jandarmeriei din Slămnic.

— Aniversare la 70 ani. Dl. Moise Opreșiu proprietar, aici în Sibiu Str. Tribunei No. 11 la 5 Decembrie 1928, își serbează aniversarea de 70 ani ai etății.

In semn de mulțumită lui D-zeu că a ajuns această etate dimpreună cu soția sa în stare deplin mulțumitoare, în loc de altă modalitate obișnuită la astfel de serbări află mai corespunzător a da expresiune mulțumitei sale invitând prin aceasta pe toți adevărații săraci, bolnavi și neputincioși, fără deosebire de naționalitate sau confesiune ca Miercuri, în 5 Dec. a. c. între oarele 9 și 11 a. m. să se prezinte în curtea casei mai sus-amintită pentru a li-se împărți câte-o bucată de pâine și câte un mic ajutor în bani.

Primăria comunei Tilisca aduce la cunoștința interesaiilor, că ultimul termen pentru înaintarea ofertelor pentru vânzarea lemnului din pădurea Frumoasa sa fixat pe ziua de 1 Decembrie 1928.

Tl. M. Grigoraș reprezentant al școlilor speciale, a fost denumit ca membru de drept în consiliul județean sibian.

Șeful controlor al direcțiunei financiare din Sibiu dl Gh. Georgescu a fost mutat la administrația financiară a județului Olt (Slatina).

Dl. Ion C. Popescu, a fost denumit la Serviciul Siguranța municipiului Sibiu cu sub comisar clasa III-a cu titlulul unui agent pentru servicii speciale.

Dl. Grigore Cristea, a fost denumit de subinspector la inspectoratul muncii în Sibiu.

In colecțiunile Academiei Române în București să păstrează o hartă a principatului Transilvania, tipărită în anul 1840 la Viena și însoțită de o broșură explicativă. Datele statistice referitoare la Românii din Ardeal sunt următoarele:

greco-catolici 456,500

greco-orientali 588,000

Total 1,044,500 Români.

Școala ortodoxă română de cântăreți înființată de I. P. S. S. dr. Nicolae Bălan în Sibiu, și-a terminat primul an școlar cu 17 elevi-cântăreți.

Dl. dr. Rădulescu-Motru, distinsul profesor de filosofie la universitatea din București și membru al Academiei Române, adresează o scrisoare către președintele consiliului de miniștri dl dr. Iuliu Maniu, prin care arată, că să înscrie ca membru activ în partidul-național-țărănesc.

La 19 Noembrie a. c. a avut loc sfințirea «Casei femeii» înălțată la București de Consiliul Național al Femeilor Române. Clerul parohiei respective a oficiat serviciul divin de sfințire. D-na Calipso Botez, președinta consiliului național al femeilor române a rostit discursul de deschidere, numind „Casa femeii“ monumentul conștiinței a femeilor române. Aici va găsi sănătatea trupului femeia română la consultațiile medicale zilnice, aici lumina minții cu biblioteca și sălile de lectură, aici sfaturile bune în directiva vieții la biroul consultațiilor juridice. Dna Alexandrina Cantacuzino spune: Am vroit ocrotirea mame prin aceasta clădire, care va găsi aici hrana sănătoasă și efțină pentru pruncul ei precum și hrana sufletească la conferințele și concertele ce se vor inaugura. Costul clădirei se urcă la 8¹/₂ milioane Lei, obținute din donațiuni dela bănci, ministere și particulari, Dl arhitect Constantinescu timp de 18 luni a contribuit cu munca sa la înălțarea localului fără a prelinde nici un onorar.

In înțelegere cu direcțiunea generală a C. F. R. sau luat următoarele hotărâri: toți alegători pentru corpurile legiuitoarele camere agricole și de comerț, vor putea călători gratuit clasa III dela domiciliul lor până la

localitatea de alegere, prezentând biletul de vot.

Noul episcop unitar, unicul pe întregul glob, dr. Ghorghe Boross a fost instalat Duminecă la 18 Noembrie a. c. în Cluj.

In atenția D-lui Ministru de Comunicații.

Hainele C. F. R-iștilor.

În urma unei dispozițiuni a D-lui Min. de Comunicații G-ral Alevra, personalul C. F. Român, va avea haine confecționate cu un preț convenabil. Gestul merită laudă, și trebuie de remarcat grija ce-o poartă Dl. Ministru ținutei funcționarilor săi de a fi omenește îmbrăcați.

Căci, sârmanii erau de plâns și'i era silă să te apropi sau să privești funcționarul din C. F. R., care zdrăntuit, fără voia lui își etala anumite forme fizice...

Vor avea deci haine. Și vin bine... Iarna bate la ușa.

La va fi și lor mai cald, și vor fi și ei mai mândri.

Să aibă o haină întreagă și bună era un vis de neindeplinit. Și acum o vor avea!..

Foarte frumos D-le Ministru! Omului, și în special românului îi este scris ca bucuria — rară e drept — ce-o are să fie căptușită și cu mult necaz. E cazul de față vor avea haine, li se vor reține însă din leafa câte una mie lei pe lună. Ce le mai rămâne?.. Și acum, în preajma ernei când copilașilor le este frig și trebuiec lemne, o hainuță și un ciorap mai gros, și vai! atâtea altele...

Și apoi vine Crăciunul... De porcul întreg, pretenția ar fi anarhică — nici nu mai vorbim — Dar colea, o bucată, că de ești român și odată e Crăciun în an.

De unde și cum își vor procura acestemici bucurii creștinești li iei dintr'odată o mie de lei.

D-le Ministru să fim puțin — nu mult — altruști — și să găsim o soluție: Puțină bunăvoința și am putea-o găsi: De exemplu: dacă li s'ar retrage nu acum când crivățul și gerul ne face curte — ci în primăvară când iarba începe să mijească și priveghitoarea cântă.

Uite, zău D-le Ministru ar fi frumos și uman.

Atârnă-le această înlesnire în pomul D-tale de Crăciun.

Pot spune: mulțumesc! ? ...

G. Milea.

Iar naturalizările!

In atenția dlui Ministru de Interne.

Cred că în nici o țară n'au invadat străinii, ca în România de după războiul mondial. Ne-norocita noastră țară a primit cu brațele deschise, pe toți intrușii, pe toate lepădăturile și scursorile societății parazitare, cari au fugit din Polonia, Ungaria, Ce-

hoslovacia și Germania și s'au stabilit în Canaanul românesc,

Cei mai mulți au „îndrăgit“ țara noastră și au căutat să devină cetățeni români. Avem nevoie de cetățeni cinstiți și harnici, avem nevoie de oameni cu capital, dar n'avem nici o nevoie de pungași, escroci și pușcăriașii altor țări pe cari să ni-i facem cetățeni români.

In baza legii pentru dobândirea și pierderea naționalității române se cere o declarație de renunțare la supușenia străină și optare la supușenia română, un certificat de naștere și un certificat de bună purtare eliberat de Primăriei, polițiile respective.

Cu aceste acte oricine poate deveni cetățean român.

Cum în țara noastră bacșișul și sperțul au făcut minuni, când cu câteva sute și mii de lei s'a făcut totul — să sperăm că cu venirea noului guvern, vor înceta aceste obiceiuri fanariote înjositoare, atât pentru cel ce dă cât și pentru cel ce primește — cei mai mulți străini și-au procurat naționalitatea română plățind unor samsari advocați, alte câte-va mii de lei, în unele cazuri chiar zeci și sute de mii.

Cel mai important act e certificatul de bună purtare eliberat de Poliție. In cele mai multe cazuri, acest acte le elibera câte-un comisar, fără a se lua în cercetare minușioasă cazul.

Prin Satu-Mare și Oradea era o adevărată fabrică de acte și sunt sigur că dacă s'ar face o revizuire sistematică s'ar afla mii de cazuri, unde escroci și pușcăriașii au obținut asemenea certificate de bună purtare!

In Sibiu în ultimul timp destiu-neaceasta a luat-o în mână dl. inspector Zaharia Dobrotă, care înțelege să și facă pe deplin datoria!

Ocazional fiind în cabinetul d-sale, mi-am aruncat ochii pe o astfel de cerere și am văzut un lucru, care mi-a umplut inima de o adevărată bucurie și mândrie românească.

O rezoluție cu cele mai fantastice întrebări la cari dl. inspector Zaharia Dobrotă a supus cazul și de îndeplinirea cărora condiționa eliberarea certificatului.

Mi-a rămas în minte câteva și anume:

1. Petiționarul să dovedească cu acte ce a făcut în Budapesta din 1916 și până în 1927 când a venit în țară?

E o primă întrebare care-ți spune totul! Adevăratul polițist îl întreabă ce-a făcut timp de 11 ani în Capitala Ungariei, care știm bine cât ne iubește!

Dacă respectivul petiționar ar fi dorit să vie în România putea veni din 1919—20—21, de ce tocmai 1927?

2. Să dovedească cu acte în ce oraș din țară a mai domiciliat și ce purtare a avut în acel timp.

De exemplu: face doi ani închisoare la Oradea vine apoi în Sibiu, unde stă șese luni și cere încetățănire rumunească.

Atenție D-lor și mai multă prudență!